בז א מיי פכ"ג מהלי מלוה ולוה הלי י סמג עשין לד טוש"ע ח"מ סי רלט סעיף א:

רלט סעיף א:

חובדה הלי א ופייט

חובדה הלי א ופייט

חובדה הלי א ופייט

מהלי מכירה הלי ג ופייס

עשון פג ולד טושיע חיימ

עשון פג ולד טושיע חיימ

מי לט סעיף א ופיון רכה

סעיף א וסף קיא סעיף א:

סעיף א ומי פייא מהלי

בער א מיי פייא מהלי

שלוחין ושותפין הלי ג ועי בהשגות ובכ"ת סמג עשין פב טוש"ע ח"ת סיי

קפב סעיף ו:

צ ד טוש"ע ח"מ סי' רמה

סעיף ט: סעיף ט: צא ה מיי פט"ו מהלי טוען ונטען הלי א סמג עשין לה טוש"ע ח"מ סי

קמ סעיף ד:

רבינו גרשום

ולא מצי לוקח למטרף עוד

אפי׳ אי כתבי ליה אחריות: אמר להו רב אשי מהא לא

אמו לזון דב אשי מוא לא תפשוט דאין כותבין שובר אלא בעלמא גבי הלואה כותבין שובר והכא היינו

טעמא דלא כתבי למוכר כל שטרי כר׳ דאי כתבי ליה להאי לוקח האי שטר שני באחריות כי טריף יתיה בעל חוב דראובן אזיל איהו וטריף

לקוחות דבתריה בהאי שטר

. דכתב בו אחריות והדר קאמר

רכתב בו אחריות והדר קאמר ליה לבעל חוב שוף לי פורתא והדר טירפן ואזיל איהו וטריף לקוחות אחריני בשטרא קמא ואע"ג דכתבינן ליה למוכר שובר כל שטרי דיפקון כר

שובו כל שטרי היפקון כו מ"מ ההוא שובר גבי לקוחות ליכא אלא גבי מוכר איתיה להכי מצי טריף ללקוחות. ומקשינן אע"ג דליתא לשובר

גבי לקוחות סוף סוף כי טריף האי ללקוחות לאו לגבי מריה

האי ללקוחות לאו לגבי מויהה רארעא דזבן להו הדרי בשביל זה שטרפן ומראה להן השובר

וה שטופן זמו אה להן השובה דשלא כדין טרפן: אין ודאי כיון דאיכא שובר גבי מוכר

יחזיר הקרקע למריה בעל כרחו

אבל איכא למיחש דאדהכי והכי דהדרי לקוחות למריה ארעא בין כך ובין כך שמיט האי פירי דההוא קרקע דטריף ואכיל להו וקשה גזל הנאכל

להחזיר אי נמי דהני לקוחות שניים שטריף מינייהו שלא באחריות קנו דלא מצי הדרי

למריה דארעא והוו אבדון שלא כדין הלכך לא כתבי אחריות בשטר שני דלוקח דאע"ג דכתב שובר למוכר

דנפיק מיניה חורבה כדאמרן דשמיט פירי או ללוקח שלא באחריות אבל בעלמא בשטרי

הלואה כותבין שובר. ומקשי

אי הכי כדאוקמת דכיוז דליתיה

אירוכי כו או קטונד כיון דעינדיו שובר הלואה נמי אמאי כותבין שובר וניחוש נמי דאי שבקינן לשטר גבי מלוה טריף ביה

לקוחות ושמיט ואכיל פירי או

. טריף לקוחות שלא באחריות

. לירא למיחש להרי דהחת גרי ליכא למיחש להכי דחום גבי מלוה דזוזי מסיק ביה בלוה אמרי הני לבעל חוב כדבעי למְטרפינהו ליה זוזי חייב לך

. ולא קרקע שמא כבר פייסך

ורא קרקע שמא כבר פייסך בעל חוב שלך בזוזי וכתבת לו שובר ושטר חוב זה פסול הוא ואזלי ובדקי במילתא. אבל הכא גבי מקח וממכר דלוקח בשביל ארעא מסיק

. ויהיב זוזי ומאן דידעי דמוכר לא שייר לעצמו קרקע מידע ידעי נמי דמי שקונה קרקע לא מיפייס בזוזי ולא פייסו מוכר בזוזי ולא אתו למיבדק

מוכר בחודי ולא אתו למיברק מן מוכר ואבדין קרקע שלהם שלא כדין הילכך לא כתבינן להו אחריות בהאי שטר שני דתוקי ארעא בידיה דלוקח כדי שלא יהא מוכר יכול למימר לו לא מכתרתי לך מעולם: זאת

אומרת. מדכתבינז הכי שטרא

קסמ:

דלוקח ואזיל איהו וטריף לקוחות ושובר גבי

לקוחות ליכא סוף סוף לקוחות לאו אמרי

דארעא הדרי אדהכי והכי שמים ואכיל פירי

אי נמי ללוקח שלא באחריות אי הכי שמרי

הלואה נמי התם דזוזי מסיק אמרי פייסיה בעל

מסורת הש"ם ל) וב"מ יד. וש"נו. ב) וכמובות

ט) פל מית. אם כן, כם פלמופות נל. ב"ק לה.], ג) קדושין מב: וש"כ, וש"כ, וש"כ, ל" סנהדריין כג:, ו) רש"ל,

נ) וב"מ יד.], ק) ודף עו. ושם

אימא אמר אמימרן, ע) ושייך חימח חמר חמימרן, מ) [שייך לעמי הבאן, י) [צ'יל לעיל קמו:], כ) בסיא: לי, () רש״א, מ) רש״א. וגי רש״ל פעם אחרם, מ) רש״א. וגי רש״ל פעם אחרם, רש״ל, מ) רש״ל, ע) גי רש״ל

ורש"ח, כ) נעי׳ בתוס׳ יבמות לח.

ד"ה למחי הלכתה הניתו זה

נמימה], ל) [זה שייך לדף קע.], דמימה], ל) דוה שייך לדף קע.], ק) רש"ל. ורש"א מ"ז,

הגהות הב"ח

(A) תום' ד"ה נחוקה וכו' והוי אלינא דמסקנא דמוקי לקמן פלוגמייהו וכו' ואפי לא גרסינן ליה הכא לא: (צ) בא"ד אף

בחזקה כיון דקיימא לן הכא דבלריך לברר:

מוסף רש"י

אחריות טעות סופר הוא. שטר שאין בו אחריות גובה מנכסים משועבדים, שלא הלוהו זה מעות אלא באחריות שעבוד

נכסים והסופר טעה (כתובות

סד:) דלא שדי אינש זווי בכדי

(ב"ח יד.) שטר שלא נכתב בו אחריות לאו מדעת המלוה נעשה אלא סופר טעה והרי הוא כמו

שנכתב וטורף מן המשועבדים

(כתובות נא.). אחריות לאו טעות סופר הוא. ולינו גונה

טעות סופר הוא. ומינו גובה מנכסים משועבדים ולא אמרינן אין לך אדם המלוה מעותיו בלא

שעבוד נכסי לוה והסופר טעה ילא כתב בו אחריות, אלא דוקא

אולינו בתר שטר (ב"ק צה) אותיות נקנות במסירה. אנתיות נקנות במסירה. המוכר שטר חוב לחבירו קנה החוב במסירת חומיות (שנהדרין

לא.) אינו לריך לכתוב שטר

מכירה על השטר שהוא מוכר

מכירה על השטר שהוא מוכר על האטר שהוא מוכר על האלה משמסר לו שטר שיש לו לה אלה מתיים הלוה על החירים אינות בין הדושה להודים בין היותר בין שור הקודים והוא החירים בין שור הקודים והוא להודים במסירה בלה קנין והין יכול למודר בו (יבמות קשו) ולה לריך להתסבק קיל בן וכל שעבודיה ולה אריים שות שור ביותר ביותר בין בין הוא הוא החירים ולה או השור ביותר ביותר הוא הוא החירים היותר היותר

מתכתב קלי כך וכל שעבודיה ולם שום שטר (לעיד עוו.) אצל משיכה אינה אלא בדבר שגופו ממון, דמכי משך ליה זכה ביה, והכא

נמי לגבי לצור ע"ם צלוחיתו

מיהני ליה משיכה כשאר מיהני ליה משיכה כשאר מטלטלין, אבל כדי לגבות החוב

למינים לה להלי המות לריך שימסרנו מלוה ליד הלוקח (לעיד עו.). הבא לידון בשטר

ובחזקה. מחזיק בקרקע ואמר לו חבירו מה לך בכאן וא"ל אתה מכרתיה לי ואכלתיה שני חוקה

מכרמיה כי וחכנמיה שני חזקה ועדיין שטר מכירה בידי, בידון בשטר. על כרחו לריך להביא השטר ויברר דבריו ואם לא מלא שטר יפסיד, דלא מהניא ליה

מוקה, ואע"ג דחוקה במקום שטר קיימא, כדאמרי רבנן עד חלת שנין מודהר אינש בשטריה חלת שנין מודהר אינש בשטריה

טפי לא מזדהר, האי כיון דאמר

בעלמא כותבין שובר בו'. וא"ת כיון דמסיק דבשטרי הלואה אימור פייסיה בעל הבית בזוזי וילכו הלקוחות אלל

המוכר א א״כ מצי למידק מהכא דאין כותבין שובר דאי כותבין אם כן אמאי ס [אין כותבין שני] שטרי הלואה ולכתוב שובר לאידך כדפריך

הכא גבי מקח ואומר ר"י דבשטרי הלואה לא מלינן למכתב שובר משום שאם כן יפסיד כל הלוואותיו שיעשה מכאן ואילך שלא יהא זכור מן השובר ואיכא נעילת דלת בפני לוין אבל בשטרי מקח וממכר אם יפסיד יפסיד ואיו לנו להפסיד לזה משום חששא שמא יפסיד ש [האחר לאחר זמן] ותימה ט[דסוף סוף] למ"ד כותבין שובר ם [מאי שנא הלואה] ליכתוב בר מומנא דא ולהלן ושמא אנו גוזרין: דמאן דמסיק ארעא בזוזי לא

יכול המוכר לדחותו בזוזי למה יניחו קרקעם אפילו היו יודעין שלא פרע לו השטר עדיין ש [אלא שיכולין] לומר שיתן או קרקע או מעות ואם אין לו אז יחזור עליהם וקלת רפיא אם יכול לדחותו בזוזי אם לאו ונראה דמלי לסלוקי בוווי: בחזקה ולא בשמר אימא אף בחזקה. פי׳ בקונט׳ דלה גרסינן ליה ומיהו היינו יכולין לקיימו והוי אליבא (ה) דמסקינן לקמן דמוקי לקמן פלוגתייהו בלריך לברר ואפיי לא גרס הכא לא היה לריך למחקו בסנהדרין (דף כג: ושם) דקאמר והויגן בחזקה ולא בשטר אימא אף בחזקה (ב) וקי"ל דבלריך לברר קא מיפלגי דאפי" ליתיה הכא מצינן למימר התם הוינן בה כדחשכחן בד' חחין (יבמות דף לה.) דקאמר גמרא על ספק קרוב כוי ואמרי׳ למאי הלכתא דאי כהן אסירא ליה ואי ערוה היא לרתה בעיא חלילה בהזורק על גב דליתיה בהזורק (גיטין דף עח.) על ההיא משנה פו ג י ורבן שמעון בן גמליאל סבר לה

ברתי. יש מקשים דבפ"ק דגיטין (דף יה. ושם) מניא א"ר אלעזר בר' יוסי לא נחלקו על שטרות העולים בערכאות

של עובדי כוכבים דאע"פ דחותמיהם עובדי כוכבים כשרים לא נחלקו

אלא כו' דרשב"ג אומר אף הן כשרין אלמא ס"ל עדי מסירה כרתי ואור״י דם״ל כר׳ אלעזר בגיטין ולא בשטרות ד כי הנהו אמוראי דהמגרש בגיטין (דף פו: ושם) ש (ודוחק הוא דהא אף אלו קאמר דמשמע דבשאר שטרות נמי ס"ל הכי) ולריך לומר דאליבא דרבנן דפליגי עליה קאמר להו דאף אותם היה להם להכשיר כיון דסברי עדי מסירה כרתי: 666

חוב בזוזי הכא דארעא מסיק מידע ידעי דמאן דמסיק ארעא בזוזי לא מפיים אמר מר חוץ מן האחריות שבו היכי כתבינן אמר רב נחמן מיפיים. ותיתה לר"י אם דכתבי הכי "שמרא דנן דלא למיגבי ביה לא ממשעבדי ולא מבני חרי אלא כי היכי דתיקום ארעא בידיה דלוקה אמר רפרם זאת אומרת משחריות מעות סופר הוא מעמא דכתב ליה הכי הא לא כתב ליה הכי גבי רב אשי אמר יאחריות לאו מעות סופר הוא ומאי חוץ מאחריות שבו דלא כתיב ביה אחריות ההיא איתתא דיהבה ליה זוזי לההוא גברא למיזבן לה ארעא אזל זבן לה שלא באחריות אתיא לקמיה דרב נחמן אמר ליה ילתקוני שדרתיך ולא לעוותי יזיל זבנה מיניה שלא באחריות והדר זבנה ניהלה באחריות: רשב"ג אומר הנותן מתנה לחבירו והחזיר לו את השמר חזרה מתנתו וחכ"א ימתנתו קיימת: מאי מעמא דרשב"ג אמר רב אסי נעשה כאומר לו שדה זו נתונה לך כל זמן שהשמר בידך מתקיף לה רבה אי הכי נגנב או אבד נמי אלא אמר רבה סבאותיות נקנות במסירה קמיפלגי רשב"ג סבר אותיות נקנות במסירה ורבנן סברי אין אותיות נקנות במסירה ת"ר ®הבא לידון בשמר ובחזקה "נידון בשמר דברי רבי רשב"ג כר"מ ראמר עדי חתימה אומר בחזקה במאי קמיפלגי כי אתא רב דימי אמר באותיות נקנות במסירה קא מיפלגי

אמר להו. רב אשי לעולם אימא לך גבי מלוה שאבד שטרו שנכתוב לו שטרא או פרע מקלת חובו דכותבין שובר ללוה ויפרע חובו למלוה והכא גבי מקח וממכר היינו טעמא דאין כותבין שובר למוכר כדי לכתוב שטרא מעליא ללוחח משום דזימנין דאזיל בע"ח דמוכר ין שהוא לוקח רחשון שנחבד שטרון וטורף אמר להו בעלמא כותבין שובר והכא היינו מעמא דדלמא אזיל בעל חוב ומריף מיניה

הקרקע מיניה דלוקח [שני] ותברא אינו ביד הלוקח אלא ביד המוכר ובתוך כך שילך אל המוכר ויראה לו השובר שמיט ואכיל פירי כדמסיק ואזיל וקשה גזל הנאכל אבל גבי שטרי מלוה כותבין שובר דליכא למימר הכי כדמפרש לקמן ואזיל: ומקשינן סוף סוף לקוחות. לאו לגבי מוכר אזלי בתמיה ללעוק על שדהו שטרף בע"ח דמוכר ויראה לו השובר ויחזיר לו קרקעו: א״נ. זימנין דהוי לוקח שלא באחריות דעביד אינש דובין ארעא ליומיה" ולא יחוש הלוקח לחזור אלל המוכר שהרי אין עליו אחריות ויפסיד קרקעו שלח כדין: חי הכי. דחיכח למיחש להכי והלכך בשטר מקח אין כותבין שובר: בשטרי הלווחות נמי. אמאי אמר דכותבין שובר הא איכא למיחש נמי דטריף המלוה לקוחות שלקחו מן הלוה ותברא בידא דלחוחות ליכא אלא ביד הלוה: ומשני התם. גבי הלוואות כיון דווזי מסיק ביה מלוה ללוה לא שבקי ליה לקוחות קרקע שלהם למלוה עד שילכו אצל הלוה לדעת אם פרעוהו זוזי משום דמימר אמרי לקוחות אימור פיוסי פייסיה ולא אתי למישמט ולמיכל פירי אבל הכא גבי מקח וממכר כשיבא לוקח זה לטרוף קרקע מלקוחות שלקחו מן המוכר יניחו לו הלקוחות לטרוף דאמרי לקוחות זה המוכר קרקע חייב לו ללוקח זה תחת שדהו שחבד וכל מאן דמסיק ארעא בחבריה לא מפיים בווזי עד זמן מרובה כשיראה שלא

יוכל להעמיד לו שדה והלכך מניחין

לו לטרוף עכשיו ולאחר זמן הדר

לגבי מרא דארעא ובתוך כך שמיט

ואכיל פירי והלכך אין כותבין: היכי כתבינן. האי שטרא להעיד שהשדה קנוי בידו אך שלא יגבה לא ממשעבדי ולא מבני חרי דחיישינן דלמא שטרו הראשון עדיין בידו הוא: דסיקו ארעא בידיה. שלא יוכל המוכר לטעון לא מכרתי לך מעולם: אמר רפרם ואם אומרם. ממילחיה דרב נחמן שמוקיק לפרש בחוך השטר שחין בו אחריות: אחריות. שחינו כתוב בשטר אלא נכתב השטר סתם טעות ושגגת הסופר הוא וכמי שכתב בו אחריות דמי ופלוגתא הוא בשנים אוחזין (ב"מ דף יד.) והכי מסקינן התם (טו:) דטעות סופר הוא בין בשטרי מקח בין בשטרי הלואה: דלא

כתב ביה אחריות. ורב נחמן לא קמתרץ שפיר: זיל ובניה. מן המוכר שלא באחריות וכחוב השטר בשתך ואח"כ מכור את הקרקע לאשה באחריות: מ"ע. חזרה מתנתו: אמר רב אסי. קסבר רבן שמעון בן גמליאל נעשה כאומר כו': לגנב או שאבד נמי. נימא דאבד שדהו ובטלה מתנתו: רבן שמעון כן גמליאל סבר אוסיות. בין דשטרי מקח בין דמתנה נקנות למקבל מתנה וללוקח במסירת השטר כלומר אע"פ שדברים אינם נקנין כיון דכתובין בשטר נקנין עם קבלת הקלף וכיון שהחזיר לו את השטר חזרה מתנתו ופלוגתא היא בהמוכר את הספינה (לשיל דף שו). ואע"פ שפירש רבינו חננאל דלית הלכתא כרשב"ג דיחיד ורבים הלכה כרבים אפילו הכי הלכתא כרשב"ג דאותיות נקנות במסירה ואף על פי שלא כתב לו בשטר אחר קני לך הוא וכל שעבודיה דקיימא לן כרבי דס"ל אותיות נקנות במסירה בהמוכר את הספינה (שם דף עו.) דאמרינן התם במסקנאש אמר רב פפא הלכתא אומיות נקנות במסירה בלא שטר אחר וקאי רב אשי המם כוותיה דאמר סברא הוא כו׳ ולקמן בפירקין (דף קעג.) נמי אמרינן אוחיות נקנות במסירה אביי אמר לריך להביא ראיה רבא אמר כו׳ גם שם מוכח דאביי ורבא סברי דאותיות נקנות במסירה וגם שם דחק ר״ח וכתב שאין הלכה כמותו אלא במסירה ובשטר והבל הוא: **מ"ר הבא לידון.** כנגד המערער על שדה שבידו בשטר ובחזקה שטוען קרקע זה קניתי ממך ועדיין השטר בידי וגם יש לי עדים שאכלתי שני חזקה נדון בשטר דברי רבי. לקתן מפרש לה ואזיל ועל מקומה אפרשנה לפי פי׳ האמוראים: רבן שמעון בן גמליאל אומר בחוקה. לפי פירוש האמוראים שלפנינו יש מהם שלריך לפרש לר"ש דקאמר בחוקה ולא בשטר ויש שלריך לפרש אף בחוקה וכל שכן בשטר הלכך מה שכתוב בספרים בחוקה ולא בשטר אימא אף בחוקה נראה דלא גרסינן ליה כו": במאי קמיפלגי. ומתוך כך נדע פירוש הברייתא: ש רבי סבר אותיות נקנות במסירה. כדקאמר נמי רבי בהדיא בפרק המוכר את הספינה (לעיל דף עו.) שהמוכר שטר חוב לחבירו כיון שמסר לו את השטר בידו קנה החוב ונשתעבד לו לוה לזה הקונה כמו שהיה משועבד למלוה כל זמן שלא חזר ומחלו כדאמר שמואל י (במסכת גיטין) (דף יג) וה"ק הבא לידון בשטר ובחזקה וטוען ראובן כנגד המערער שדה זו שלי היא שהרי שמעון שקנאו מלוי מסר סלו שטר מכירה הכתוב בשמו וקניתי השדה במסירת השטר כאילו נכתב בשמי וגם החזקתי בשדה

ישנו בידי לריך לברר (סנהדרין

מוסף תוספות

א. ואע"פ שרואים הטירפא בידו מב"ד אומרים שמא לוה שיטה מקובלת בשם הראב"ד. ועיין רמב"ן ורשב"א דסברי דהמלוה גם בנידון דידן ליכא למימר דיש בידו טירפא מב"ד דאין יעשו לו ב"ד טירפא באופן לים להלוה שוכר. ב. שמא זקוקה היא, ולא מתייבמות שמא אינה זהוכה וומצא וושא רש"י גיטין פו: ג. דמשנה זו בגיטיז בהזורק ולא מסיק וו בגיטין בווווז ק דגא מסיק התם בגמ׳ למאי הלכתא. ינמומ לא. תוד״ה למאי. T. דכתיב

דנן כו' שמעי' מיניה דאחריות טעות סופר הוא. שאם בא לפנינו שטר שאין כתוב בו אחריות אפ ים של היים של היים אשר בא לפנינו שטר שאין כתוב בו אחריות אפי הכי גבו ממשעבדי דאמרי׳ סופר שכח ולא כתבו מהכא דייקינן הכי טעמא דכתב ליה הכי שטרא דנן כו' הא לא כתב ליה הכי אע"ג דלית ביה אחריות גבי דאמרינן סופר טעה שהיה לו לכותבו ואע"פ ליה הכי שטרא דגן כרי הא לא כתב ליה הכי אצ"א דלית ביה אחריות גבי דאמרינן סופר טעה שהיה לו לכותבו ואצ"פ לא כתב דייניגן ליה כמו שיש בו אחריות: רב אשי אמר. לא אחרינו לא אמרינן טעות סופר הוא ומאי חוץ מאחריות שבו לא דכתבי ליה שטרא דגן אלא דלא כתבי ביה אחריות למש אולא מצי גבי ביה: זיל זבנה מיניה שלא באחריות. במו שהתניהה עם המוכר. והדר במנו יהלה את באחריות דלתקני שדרתיך ולא לעוות: מאי טעמא דרשב"ג כר: אי הכי נגנב או שאבד השטר. דאינו בידו ה"צ דאמרי דמתנתו קיימת דלא אחורה קסברי אין אותיות נקנות במסירה. דכיון שמטר והחזיר לו במסירה במטירה דלא דמי כמו שמטר להחזיר לו הקרקע גופה אלא כל זמן שלא מטר והחזיר לו קרקע גופה לא חזרה מתנתו: ר"ש בן גמליאל סבר אותיות נקנות במסירה. דכיון שמטר והחזיר לו השטר המצריך השטר ובחזקה. שאם אמר לו אחד לפני ב"ד מה אתה עושר בעון שלי והוא דן עמו ואמר לו אתה מכרתה לי ויש לי שטר ועמדתי בה שני חזקה. שאם אמר לו אחד לפני ב"ד מה אתה עושה בתוך שלי והוא דן עמו ואמר לו אתה מכרתה לי ויש לי שטר ועמדתי בה שני חזקה. שאם אמר לו אחד לפני ב"ד מה אתה עושה בתוך שלי והוא דן עמו ואמר לו אתה מכרתה לי ויש לי שטר ועמדתי בה שני חזקה.

שלש שנים נידון בשטר דברי רבי ועל ידי השטר שמסר לו הלוקח קנוי לו השדה דאותיות נקנות במסירה ולא לריך תו עדי חזקה: